

Lajikevalinnan ja siemenmäärän merkitys kevätöljykasveilla

Mikael Fröberg

20.3.2025 Rypsi Rapsi foorumin Öljykasviseminaari, Mustion Linna

---

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

- RypsiRapsi2025 hankkeen kokeita
  - RypsiRapsi Foorumin kokeita
  - Viralliset lajikekokeet
  - NSL:n omia kokeita
-
- Valtaosa öljykasvikokeista nykyään rapseja ja valtaosa niistä hybridejä

Kevättrypsi Inkoo 2017-2024, viralliset kokeet, estimoidut lajikekeskiarvot

Variety	trials	Yield kg/ha	rel.	Growing time d	Lodging- %	Length cm	TKW g	Prot.- %	Oil content	Oil yield kg/ha	Chlorophyll ppm
SYNTHIA (M)	4	2043	100	100,8	14	100	2,5	23,1	40,9	840	6,5
AUREA CL	3	1902	93	97,8 *	7	95	2,6	23,6	39,5 *	760	4,8
KUUTAR CL	2	2071	101	99,3	22	94	2,6	22,9	40,4	845	5,9
SINUHE	2	2333	114 o	99,8	15	107	2,6	20,6 ***	44,4 ***	1028 *	5,4
CORDELIA	6	1816	89 o	100,3	23	102	2,7	23,7 o	41,3	755	12
BIRTA	2	1856	91	100,8	18	105	2,7	23,5	41,6	777	9,6
SVEA	2	1948	95	106,4 **	19	108	2,7	24,9 **	41	804	10,1

Kevätrapsi Inkoo 2017-2024, viralliset kokeet, estimoidut lajikekeskiarvot

Variety	trials	Yield		Growing time d	Lodging-%	Length cm	TKW g	Prot.-%	Oil content %	Oil yield kg/ha	Chlorophyll ppm	
		kg/ha	rel.									
PROXIMO (M)	P	10	2025	100	114,2	30,6	93,4	4,4	22	42,6	860	20,3
LUCIUS	H	4	2231	110	113,2	10,6 o	93,3	4 *	22	41,9	940	16
INV110 CL	CLH	4	2510	124 **	113,3	34	97,5 o	4 o	23 *	42,1	1067 **	18,1
LAIMA	P	7	2225	110	113,3	28,9	94	3,9 **	23 o	43,7	972 o	16,1
CEBRA CL	CLH	10	2373	117 **	114,5	13,3 *	103 ***	4,2 o	22	42,3	1001 **	19,6
INV100 CL	CLH	4	2270	112	115	18	99,7 *	4,6	22	44,3 *	1033 *	24,1
SELMA	P	4	2491	123 **	115,6	20,6	99,2 *	4,2	21	44,5 *	1101 ***	24,2
BRANDER	H	4	2450	121 **	115,7	15	101 **	4,3	22	43,3	1084 **	19,1
INV140 CL	CLH	6	2316	114 *	116,1	27,3	101 **	4,3	23 o	43	991 *	35,8 **
INV300 PS CL	CLH	2	2840	140 ***	116,1	10	104 **	4,9 o	24 **	44,3 o	1249 ***	24,9
BIRGIT (LM B2)	H	4	2420	120 *	116,3	20	100 *	4,3	22	44,2 o	1073 **	16,6
GRETA	H	7	2566	127 ***	116,5 o	2,4 *	101 ***	4,4	21 o	43,7	1110 ***	18,1
PERFORMER	H	4	2404	119 *	117 o	12	106 ***	4,6	23	44,2 *	1094 **	22,1
INGRID	H	2	2471	122 *	117,1	31	101 *	4	22	44,6 *	1098 *	19,4
LAKRITZ	H	3	2358	116 *	117,3 o	7,1 o	101 **	4,4	22	42,6	998 o	18,3
INV120 CL	CLH	3	2482	123 *	118,9 *	23,8	95,4	4 o	23 *	43,1	1049 *	31,1
WHIDER CL	CLH	3	2354	116 o	119,9 **	38,8	99,7 *	4 o	24 **	43,4	994	51,8 ***

NSL kevätropsin lajikekoe, Västankvarn 2023

Kylvö 12.5-23. 150-250 pl/m². Multava liejusavi. Yara Y3 500 kg/ha. Rikkat Butisan Top/Clamox+Dash. Insektbek Decis 0,1 L/ha 24.5. + Decis 0,15 L/ha 12.6. + Avaunt 0,2 L/ha 16.6. + Mospilan 150 g/ha 21.6. Puinti 21 sept.

Variety	Yield kg/ha	rel	Oil%	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Flow start	rel	Height cm	rel	2.elo		1.syys		Grow. time
												Lodgin %	rel	Lodgin %	rel	
Proximo P	2630	f	39,3	22,2	38,5	25,4	3,4	58	ab	108	b	4	b-e	56	a	130
7130 CLH	3541	cd	40,5	22,3	37,2	13	3,3	56	e	92	c	43	a	56	a	117
Laima P	3296	de	41,9	23,3	34,8	15,3	3,6	57	cd	103	b	12	abc	64	a	121
Inv 110 CLH	4323	ab	40,5	23,3	36,2	21,7	3,3	53		116	ab	1	de	24	b	121
Inv 140 CLH	4497	a	41,7	22,4	35,9	27,2	3,5	54	f	110	ab	1	de	20	b	121
Greta H	4287	ab	40,5	21,6	37,9	14,8	3,4	58	abc	123	a	0	e	19	b	126
Whider CLH	4521	a	41	23,7	35,3	19	3,6	54	f	122	a	2	cde	19	b	127
Mirakel H	3789	c	41	22,2	36,8	15,8	3,6	57	d	114	ab	5	bcd	41	a	128
Drago H	3106	e	38,8	23,4	37,8	22,6	3,7	57	cd	105	b	22	ab	65	a	128
Cleopatra P	2962	e	39,3	21,5	39,2	22,3	4,1	57	bcd	106	b	14	ab	64	a	130
Performer H	3588	cd	40,3	24,1	35,6	36,8	3,6	58	a-d	123	a	5	bcd	53	a	131
Brander H	3607	cd	39,2	23,2	37,6	28	3,6	58	a-d	117	ab	3	b-e	48	a	131
Inv 105 H	3967	bc	40,1	23,8	36,1	45,2	3,8	59	a	116	ab	2	cde	59	a	133

NSL kevätropsin lajikekoe, Loviisa 2023

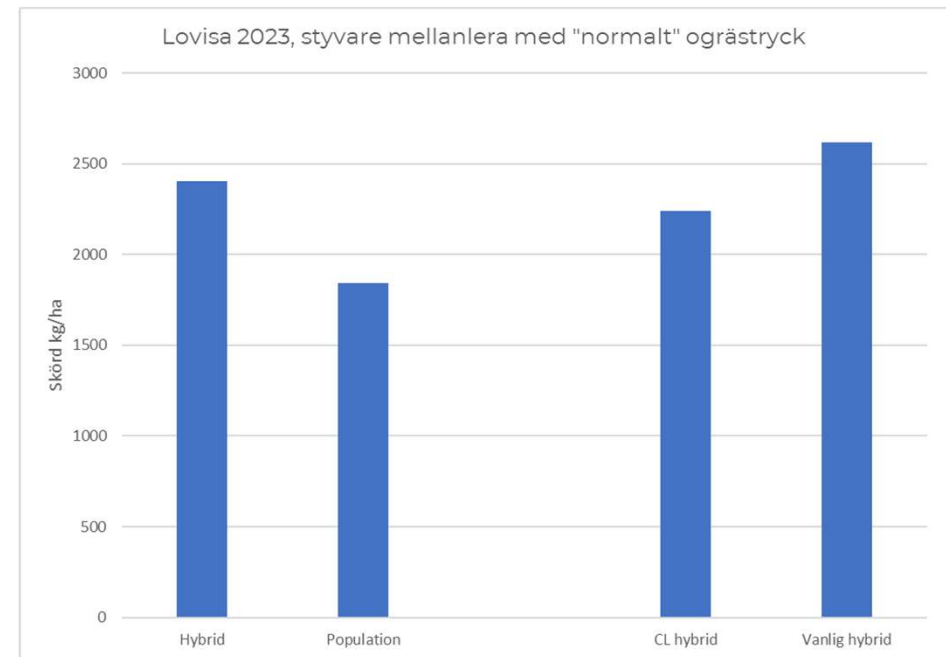
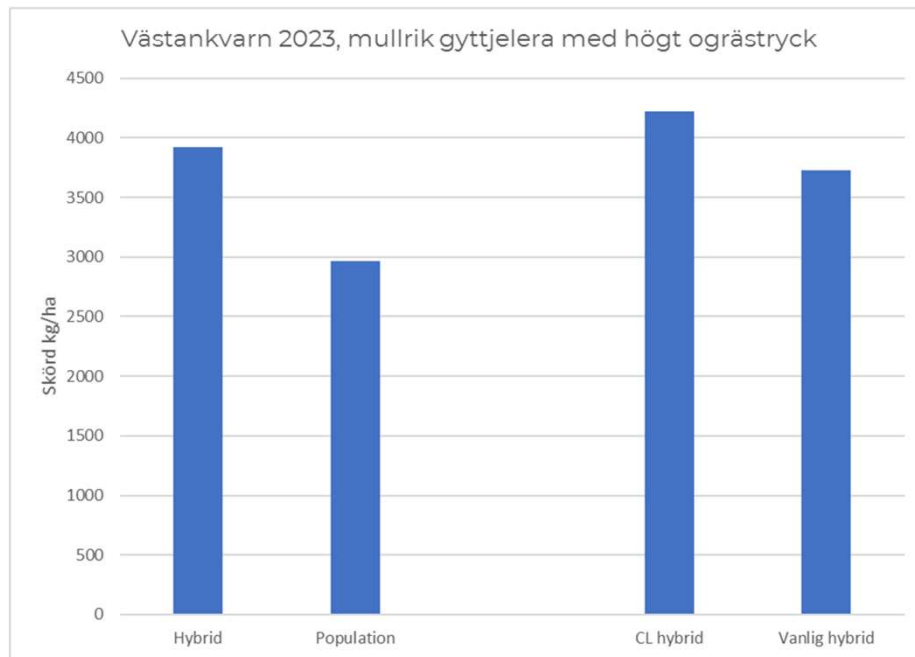
Kylvö 11.5-23. 150-250 pl/m². Multava hiuesavi. Yara Y3 600 kg/ha. Ogräsbek Galera Dassoil/Clamox+Dash. Insekt 22.5, 19.6 & 21.6. Puinti 13 lok.

Variety	Yield kg/ha	rel	Oil%	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Flow start	rel	Height cm	rel	Lodgin %	rel	Lodgin %	rel	Grow. time
Proximo P	1853	d	39,4	22,8	37,8	19,6	4,7	63	ab	83	de	0		0		131 f
Cleopatra P	1778	d	39,1	22,5	38,4	21,7	4,8	63	ab	79	e	0		0		132 ef
Inv 140 CLH	2421	b	38,9	23,2	37,9	47,5	4	65	ab	93	bc	0		0		135 def
7130 CLH	1846	d	38	23,8	38,2	18,8	3,7	63	ab	89	cd	0		0		136 de
Laima P	1890	d	39,8	23,7	36,5	15,4	4,2	63	ab	89	cd	0		0		136 def
Drago H	2014	cd	37,5	24,4	38,1	43,3	4,5	62	b	88	cd	0		0		137 cde
Mirakel H	2390	b	40,4	22,7	36,9	17,6	4,5	63	ab	91	bc	0		0		138 bcd
Inv 105 H	3068	a	40,3	23,6	36,1	47,5	4,6	66	ab	98	ab	0		0		141 abc
Performer H	2437	b	39,6	25,1	35,3	47,6	4,7	63	ab	103	a	0		0		142 ab
Brander H	2349	bc	38,7	23,4	37,9	40,8	4,2	66	ab	97	abc	0		0		142 abc
Inv 110 CLH	2532	b	37,6	24,9	37,5	43,8	4,1	66		96	abc	0		0		142 abc
Greta H	2835	a	39,1	22,6	38,3	38,5	4,6	66	a	102	a	0		0		144 a
Whider CLH	2167	bcd	38,1	25,2	36,7	48	4,2	66	a	96	abc	0		0		145 a

NSL kevättrapsin lajikekoe, Västankvarn vs Loviisa, 2023

Västankvarnissa tyypillisesti multavammat maat ja kovempi rikkapaine kuin Sarvilahdessa

RypsiRapsi Foorumin kevätropsin lajikekoe, Västankvarn 2024

Sowing May 20th Yara Y3 400 kg/ha

Herbicide: Galera 0,3 + Dassoil 0,2 June 5th

Insecticides: June 11th, June 17th, June 24th

Harvest: Sept 18th

Rypsi Rapsi

FOORUMI

Variety	Yield kg/ha	Oil%	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Height cm	Lodgi ng%	Grow. time
Laima P	2159	40,9	23,8	35,3	26,1	4,0	95	0	111
Lakritz H	2408	40,1	21,4	38,5	17,7	4,7	100	0	113
Cebra CLH	2287	40,7	22,1	37,2	21,2	4,6	100	0	113
Inv 110 CLH	2419	39,5	23,3	37,2	26,2	4,1	98	0	114
Greta H	2624	41,3	21,8	36,9	19,1	4,5	97	0	115
Whider CLH	2386	40,2	24,0	35,8	24,9	4,4	99	0	118

RypsiRapsi Foorumin kevätropsin lajikekoe, Loviisa 2024

Sowing 14.5 Yara Y2 135 kgN/ha.
 Insect. 14.5, 5.6, 16.6, 23.6 & 12.7
 Harvest 24.9

Variety	Yield kg/ha	Oil%	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Height cm	Lodgi ng%	Grow. time
Laima P	1908	41,4	22,0	36,6	12,0	3,0	104	0	119
Cebra CLH	2373	41,6	20,3	38,1	12,0	3,3	112	0	120
Inv 110 CLH	2335	41,0	21,1	37,9	11,0	3,2	107	0	121
Lakritz H	2416	39,5	19,5	41,0	13,0	3,1	115	0	123
Greta H	2537	39,9	19,6	40,5	11,0	3,3	113	0	125
Whider CLH	2423	42,2	21,4	36,4	16,0	3,6	118	0	125

Keskiarvo v 2023 & 2024 kevätropsin lajikekoikeista, Inkoo & Loviisa

Variety	Trials	Yield kg/ha	Oil %	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Height cm	Lodgi ng %	Grow. time
Laima P	4	2313	41,0	23,2	35,8	17,2	3,7	98	16	122
Inv 110 CLH	4	2902	39,7	23,2	37,2	25,7	3,7	104	6	125
Greta H	4	3071	40,2	21,4	38,4	20,9	4,0	109	5	128
Whider CLH	4	2874	40,4	23,6	36,1	27,0	4,0	109	5	129

RypsiRapsi Foorumin kevättrypsin lajikekoe, Västankvarn 2024

Rypsi Rapsi

FOORUMI

Sowing May 20th Yara Y3 400 kg/ha

Herbicide: Galera 0,3 + Dassoil 0,2 June 5th

Insecticides: June 11th, June 17th, June 24th

Harvest: Aug 16th

Variety	Yield kg/ha		Oil %	Prot%	PRA	Chloro	TKW g	Height cm	Lodging%	Grow.time
Cordelia	1563 b		39,3	22,8	37,9	22	2,5	111	0	88
Synthia	1615 b		38,6	22,3	39,1	10	2,5	106	0	88
Synneva	1724 b		38,9	21,7	39,4	7	2,4	109	0	88
Sinuhe	1996 a		41,9	20	38,1	10	2,5	111	0	88

Kevätrapsin lajikekoe, keskiarvo v 2013-2017, Inkoo ja Loviisa (9 koetta)

Lajike	Sato kg/ha	Ölly%	Valk %	Tsp g	Lehtiv	PRA	Kokeita
Campino	3219	44,4	19,0	4,3	9	36,6	9
Majong H	3400	45,5	19,5	4,5	8	35,0	9
Proximo	3176	44,3	19,5	4,2	7	36,2	9
Smilla H	3313	43,5	20,3	3,9	6	36,2	9
Tamarin	2994	43,6	20,3	4,2	8	36,1	9

Lajikekokeet, yhteenveto

- Hybrideillä lähes poikkeuksetta saatu parempia satoja, toisaalta hybridit hyötyvät koeruutuvaikutuksesta populaatiolajikkeita enemmän!
- CL hybridit yhtä satoisia kuin ”tavalliset” hybridit eli jos rikkapaine on kova voi niillä onnistua paremmin, tai ainakin helpommin. **HUOM muista ainevalikoima seuraavina vuosina jäätirapsin torjunnassa!!!**
- Öljykasveilla laatulisä on usein merkittävä; eli ei pidä pelkästään hakea satoisinta lajiketta

Laadulla voi saada jopa 20% lisähintaa

Rybs/raps	50,868 TN			
Omvandlad vikt	50,868 TN	714,54	14 %	36 347,22
Fukthalt 7,8 %	50,868	2,400	14 %	122,08
Oljehalt 45,6 %	50,868	60,021	14 %	3 053,15
Klorofyllhalt 4	50,868		14 %	
Protein 20,3 %	50,868		14 %	
PRA-värde 34,1 %	50,868	69,668	14 %	3 543,87
Sortering 0,47 %	50,868		14 %	
Kvalitetseffekt summa	50,868	132,089		6 719,10
Frakt	50,868	-10,07	14 %	-512,24
UTSKOTTSAVG	50,868	-0,50	0 %	-25,43

Lajike ja siemenmääräkoee 2020-2021

- Onko hybridi- ja populaatiolajikkeissa eroa miten kasvuston rakenne muuttuu eri kylvötiheyksillä
- Miten rypsin kasvustorakenne muuttu eri kylvötiheyksillä

Lajike ja siemenmääräkoee 2020-2021

	Kasvia kpl/m ²	Sato kg/ha	Tsp g	Valku- ainen %	Ölji- pit. %	Lehti- vihreä ppm	Lako %	Lituja/ kasvi	Juuren halkai- sija mm	Sivu- haaro- ja/kasvi	Pituus cm
Cleopatra 150 kpl/m ²	125	2638	4,1	20,5	44,0	24,7	20,5	53,7	6,4	4,9	98,0
Cleopatra 75 kpl/m ²	71	2420	4,2	20,8	43,0	25,8	14,0	72,3	7,1	5,9	102,5
Performer 150 kpl/m ²	121	3142	4,0	22,5	45,3	38,5	21,5	76,3	7,3	5,7	111,0
Performer 75 kpl/m ²	69	3149	4,1	22,7	45,5	40,3	12,5	102,2	8,3	6,9	117,5
Synthia 250 kpl/m ² *	176	1680	2,5	22,4	42,3	9,6	0,0	86,8	7,7	7,9	104,0
Synthia 150 kpl/m ² *	142	1796	2,4	21,8	42,9	8,6	0,0	101,7	9,0	8,6	108,0

*kokeessa vaan 2021

Siemenmääräko 2024, Västankvarn

Hybridi vs populaatio

Rypsi Rapsi

FOORUMI

	Variety	Yield kg/ha	Prot%		Oil%		Chloro		TKW g	
	Laima	2252 b	23,7	na	40,43	na	21,73	na	3,987	na
	Greta	2685 a	22,23	na	40,53	na	21,47	na	4,403	na
	Seed rate	Yield kg/ha	Prot%		Oil%		Chloro		TKW g	
	100	2474 -	22,7	na	40,65	na	23,9	na	4	na
	150	2471 -	23,2	na	40,45	na	22,55	na	4,235	na
	200	2462 -	23	na	40,35	na	18,35	na	4,35	na
Variety & Seed rate	Yield kg/ha	Prot%		Oil%		Chloro		TKW g		
Greta 100	2737 a	22	na	40,9	na	24,7	na	4,32	na	
Greta 150	2740 a	22,2	na	40,4	na	20,8	na	4,42	na	
Greta 200	2579 b	22,5	na	40,3	na	18,9	na	4,47	na	
Laima 100	2211 c	23,4	na	40,4	na	23,1	na	3,68	na	
Laima 150	2201 c	24,2	na	40,5	na	24,3	na	4,05	na	
Laima 200	2345 c	23,5	na	40,4	na	17,8	na	4,23	na	

Siemenmääräkokeet, yhteenveto

- Odotetusti populaatiolajikkeella tiheällä kylvöllä saatiin parempi sato, toki ei aina tilastollista eroa. Hybridilajikkeella taas korkeampi sato matalammalla kylvömäärällä, ja sekin oli odotettavissa kun taimettuminen on onnistunut hyvin.
- Yllättävästi v 2024 kokeessa tiheällä kylvöllä on isompi TSP. Yksi syy voisi olla että litujen määrä olisi pienempi kuin harvalla kylvöllä (ei laskettu lituja).
- Jos taimettuminen nopeaa ja tasaista, riittää alhaisempi kylvömäärä -> Tunne peltosi, ennakoi olosuhteet

Aina taimettuminen ei ole tasaista

Västankvarn 2022		Kylvö 20.5 Puinti 19.9							
Variety	Tiheys %	Height cm	Lodgin g%	Grow. time	Flow. start	Yield kg/ha	Prot %	Oil%	Chloro
Laima P	29	99	1	109	45	2393	24,3	42,2	41
Performer	26	111	3	112	45	2292	28,1	41,8	138
Inv105 H	30	109	0	116	46	2861	27,5	39,8	142
Greta H	54	100	0	110	47	4236	22,8	42,2	39
Mirakel	31	102	0	109	44	2908	21,7	42,8	33
Trapper H	43	81	14	108	42	2819	24,0	40,7	39
Drago H	31	91	7	109	43	2850	23,1	40,5	42
Inv110 CL H	48	107	1	111	45	3459	25,5	41,0	61
Cleopatra H	36	92	7	110	44	2154	22,0	41,2	46
Proximo P	18	97	1	112	45	1739	23,2	40,2	65
Brander H	39	103	3	111	44	2842	24,2	41,6	92
Whider CL	29	108	3	115	46	2541	28,5	40,0	141
Club CL H	38	83	21	108	43	2817	23,4	40,4	39
7130 CL H	20	93	1	111	47	1632	24,5	38,9	46

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

Mikael Fröberg, NSL Koetoiminta

Elisabetsgatan 21B 8
00170 Helsingfors
Kansli/växel: 09-1351244
e-post: info@nsl.fi
www.nsl.fi

Kiitos!